

OBUDZIĆ SIĘ (36) *vb pf*

się (31), się (5).

o jasne.

inf obudzić się (5). ◇ *fut 1 sg* obudzę się (1). ◇ *2 sg* obudzisz się (2). ◇ *3 sg* obudzi się (8). ◇ *1 pl* obudzimy się (1). ◇ *praet 3 sg m* obudził się (4). ◇ *3 pl subst* obudziły się (1). ◇ *imp 2 sg* obudź się (4). ◇ *3 sg* niech się obudzi (1). ◇ *con 2 sg m* byś się obudził (1). ◇ *3 sg m* by się obudził (2). ◇ *3 pl m pers* by się obudzili (1). ◇ *part praet act* obudziwszy się (5).

Sł stp, Cn brak, Linde XVIII w.

Przestać spać, zbudzić się (36) : *RejPs* 92, 107; *RejKup* c7; *RejFig* B, Cc5; *RejZwierz* 118v, 125v; gdy pies łpi [...] nie náłtępuy mu ná ogon [...] A iefli fie też obudzi tedy go nie draźń *RejZwierz* 146v, 1v, 61, 164; Oná [*Eufrazyja*] fię ocknęła/ y záwoła ták/ ifz y inne fię drugie obudziły *SkarŻyw* 225; *WerGoś* 245.

Zwrot: »ze snu się obudzić« (1): Kupiec fie ze fnu obudził y chwaliy Serop Czo mu był dał Pleban. *RejKup* p6v.

Przen (22) : obudź fie dułfo moiá á nieczekáiąc fwitánia iefłce wnocy zrozmáytem pieniem day chwałę pánu fwemu. *RejPs* 84v, 67; Iuż fie rácz obudzić Pánye w twey dziwney mocy/ A przydź s twym zbáwyenyem tu ku náłfey pomocy [*excita potentiam tuam et veni, ut salvos facias nos. Vulg Ps* 79/3] *LubPs* S3v; *RejZwierz* 22v.

W przeciwstawieniu: »drzemać ... obudzić się« (1): drzemiemy á nie możemy fie obudzić/ á záłlepione łá oczy náłze zá wyłtępki náłze *RejAp* 24.

Zwroty: »obudzić się jako z twardego snu [*ku czemu*]« (1): potem pan obudził fie iáko łtwardego fnu ku ráttunku ich *RejPs* 117v.

»k światłości obudzić się« = *skierować się ku prawdzie* (1): Spyełzciełz fie rychley w drogę między wierne ludzi/ Niech fie káždy s ciemności k światłości obudzi. *RejPos* C4v.

»obudzić się na wspomozienie [*czyje*]« = *zauważyć, że ktoś potrzebuje pomocy* (2): gdy będziem wołać á budzić s práwą wiárą Páná tego/ iż fie pewnie obudzi ná wípomozienie náłze. *RejPos* 51v, 49.

a) *Opamiętać się* (11) : niewidzę áby fye zá thę łżeść lat/ ktory Polak vczony obudził/ á iego chybę nápráwił *SienLek* 194; *RejAp* 34, 35v [2 r.], 36, 36v; *RejZwierz* 62v.

W połączeniu szeregowym (1): Bo łłuchay nędzniku co tu Pan powiádać raczy: Iż iefii fie nie vznałz nie obudziłz á nie náwrociłz/ iż przypádnę ná cię iáko złodziey. *RejAp* 36.

Zwrot: »wczas się obudzić« (1): Day miły Boże łmierć piérwéy/ á niźli to w Polźce będzie/ co być mułi iefliże fye náłz Arcybiłkup Gniéźniéńłki wczás nieobudzi/ á z Królem náłzym połpołu/ tym złým przyłzłym rzeczám/ poki iefłcze moze/ nie zábieży. *OrzQuin* Z2.

Szeregi: »obudzić się a obaczyć« (1): vpomináć tu Pan raczy łáłkáwie á miłóściwie przełozone kołciołá tego/ áby fie obudzili á obaczyli/ á łtáráli fie o to/ áby tho iefłcze było potwirdzono w wierze co było iefłcze práwie nie pomárło. *RejAp* 35v.

»obudzić się i ocucić« (1): Pánie Boże day żeby fię kiedy przyłkádem náłzym obudzić y ocucić mogli *BibRadz* *5.

b) *Zmartwychwstać (2)* : Bo śmierć łnem zwáli/ iż się obudzić máią do Kryśtułá chwały łwey/ ták iákoby wczorá pomárli *GrzegŚm* 38.

W przeciwstawieniu: »umierać ... obudzić się« (1): ktorzy záfniemy w wierze Páná tego [...] nigdy nie vmieramy/ ále pewnie tákże łie obudzimy ná záfwołanie iego. *RejPos* 258.

Synonimy: *ocknąć się, ocucić się.*

Formacje współrdzenne cf BUDZIĆ SIĘ.